

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **12 Ağustos 2024**

Sayı: **6193**

15109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Eylem Ertuğ ERTUGRUL
Zonguldak Milletvekili

2 Ağustos 2024 tarihinde Zonguldak Kdz. Ereğli Kandilli/Gökçeler Beldesi'nde faaliyet gösteren Borcam Madencilik Alacağzı Kuvars Kumu Hazırlama sahasında meydana gelen heyelanda çökeltme havuzunun bulunduğu alanda göçük meydana gelmiştir. Olayda herhangi bir can ve mal kaybı meydana gelmemiştir. Ancak göçükle birlikte, bölge halkında; havuzda bulunan atıkların içerisinde kimyasal olma riski ve bu kimyasal çökeltili akışkan çamurun akarsuya, bu yolla da denize ulaşmış olması endişesi yeniden gündeme gelmiştir.

Maden sahasındaki tesis, 2005 yılından beri BORCAM tarafından çalıştırılmaktadır. Ancak 02 Ağustos 2024 tarihinde gerçekleşen olaydan sonra sahada SAL A.Ş. isminde bir şirketin de taşeron olarak bulunduğu, alan sorumluluğunun bu şirkete ait olduğu iddia edilmiştir. Tesis ile ilgili bölge halkı ve gönüllü çevreciler tarafından dönem dönem çeşitli iddialar gündeme getirilmektedir. Bu iddialar, Alacağzı sahillerinin, kuvars kumu hazırlama tesislerindeki toprağın içindeki kuvars madenini ayrıştırma işlemlerinden denize deşarj edilen atıklarla kirletildiği bu atıkların içerisinde çeşitli kimyasalların da bulunduğu yönündedir. Bölge halkının, geçtiğimiz yıllarda denizde oluşan kirliliğin önüne geçilmesi için Zonguldak İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'ne onlarca dilekçe ile de başvuruda buldukları bilinmektedir.

Olay gerçekleştiği gün BORCAM'ın mühendisleri, sahadaki çalışmaları sırasında fark ettikleri kayma sonrası gerekli önlemleri alıp sahada bulunan personeli ve araçları tahliye etmişlerdir. Tahliyenin akabinde kısa bir süre sonra da alanda göçük meydana gelmiştir. Göçük sonrası Ermaden Kömür İşletmesi'ne ve plaja ulaşan yol kapandığı için Alacağzı Halk Plajı'nda bulunan vatandaşlar sahilde uzun süre mahsur kaldıktan sonra kurtarılmıştır.

Söz konusu kuvars kumu işletmesinin tüm olası çevresel risk faktörleri ile birlikte ele alındığında, bölge halkı için bir sağlık sorunu da taşıyıp taşımadığı soru işareti olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1) İlgili tesisin bulunduğu alanın sorumluluğu hangi şirket/şirketlere aittir? Maden sahasında çalışan taşeron şirket bulunmakta mıdır?
- 2) Bakanlığınız tarafından 02 Ağustos 2024 tarihinde meydana gelen göçüktan önce, bölgede gerekli önlemler alınmış mıdır?
- 3) İlgili tesise ait ÇED süreçleri kapsamında yürütülen kontrol ve denetim işlemleri hangi aralıklarla yapılmaktadır? Tesis en son hangi tarihte denetlenmiştir?

- 4) Olayın gerçekleşmesinde BORCAM şirketinin çökeltme havuzunda yapılması gereken kademelendirme işlemini yeterli biçimde yapmamış olduğu iddialar arasındadır. Denetimler sırasında böyle bir durum tespit edilmiş midir?
- 5) Kademelendirme işlemine dair bir risk tespiti yapıldıysa, tesis bu konuda uyarılmış mıdır? Ya da cezai bir işlem uygulanmış mıdır?
- 6) İlgili tesisin denetim işlemleri sırasında iddia konusu gibi ya da başka bir hususta CED raporlarında verilen taahhütlere aykırı işlemleri tespit edilmiş midir? Edildi ise bu tesise daha önce uygulanmış bir cezai işlem var mıdır?
- 7) İlgili tesiste ne kadar süredir kuvars kumu ayrıştırma işlemi yapılmaktadır?
- 8) İlgili tesiste kimyasal atıkların bertarafı için Bakanlığınız tarafından bir denetim yapılmış mıdır? Toprakta ayrıştırılarak hazırlanan kuvars madeninin ayrıştırılması işleminden sonra ortaya çıkan atıklarda kimyasal tespit edilmiş midir?
- 9) Tesisin bulunduğu bölgeye ilişkin bölge halkından bakanlığınıza ya da bakanlığınızın ilgili teşkilatlarına ulaşan şikayetler olmuş mudur? Bu şikayetler ne zaman yapılmıştır? Şikayetlere ilişkin bölgede bir inceleme gerçekleştirilmiş midir?
- 10) 02 Ağustos 2024 tarihinde gerçekleşen olay sonrasında Bakanlığınız ilgili birimleri tarafından bölgeden numune alınarak incelemelere başlanmış mıdır? Başlandı ise, önerenin cevaplandığı tarih itibariyle sonuç nedir?
- 11) Önerenin cevaplandığı tarih itibariyle, 02 Ağustos 2024 tarihinde maden sahasında böyle bir olayın yaşanmasının nedeni tespit edilmiş midir?
- 12) Önerenin cevaplandığı tarih itibariyle, olayın yaşanmasına neden olan tedbirsizlikler ve denetim aksaklıklarıyla ilgili kurumunuz bünyesinde başlatılan bir soruşturma olmuş mudur? Oldu ise ne aşamadır?